Mine is new and my friend's is old

שלי חדש ושל חבירי ישן –

OVERVIEW

The גמרא cites a משנה which states, two donkey drivers come into a city and one of them said, 'my produce is 'new' and my friend's produce is 'old'; my produce is not properly tithed and my friend's is'; there is a dispute between the ר' אונד whether or not he is believed. תוספות discusses what is the meaning and relevance of ישון and ישן.

- בפרק אף על פי 1 פירש בקונטרס דיש מפרשים משום עומר היש בפרק אף בפרק אף ייש in דש in regards to the במר –

רלאו מילתא היא דאם כן מאי מתרץ בדמאי הקילו התינח דמאי חדש ישן מאי איכא למימר - ולאו מילתא היא דאם כן מאי מתרץ בדמאי הקילו התינח מתרץ בדמאי means forbidden grain because of the עומר, what does אביי answer 3 that the חכמים are lenient by this explains the contradiction regarding the contradiction regarding זרמאי 5 !

רש"י there continues to ask on this interpretation:

רעוד דלא מצינו בשום מקום שנחשדו עמי הארץ על החדש - ⁶ And in addition we do not fine anywhere (in the גמרא) that מ"ד are suspect regarding מ"ד. There is no need to testify that it is ישן and certainly no reason for the ישן say he is not believed that it is ישן.

-

רש"י there negates this interpretation:

¹ לקמן נו,ב ד"ה שלי.

² The קרבן עומר (a barley מנחה (מנחה)) was brought on the second day of פסח. Until the עומר was brought it was forbidden to eat any grain that grew from the time last year's עומר was brought. That grain is called חדש הדש was offered may be eaten after the עומר. This grain is called עומר It is old because it already grew before the עומר Grain that took root before the עומר (of year 100) was offered is permitted to be eaten anytime (after the עומר 100 was offered) and is called ישן (of year 100) was brought cannot be eaten until the עומר (of year 101) is brought (and is called עומר of year 101).

⁴ אמי is produce which is purchased from an עם הארץ. The מתמיר מחמיר and required one to give מעשר from this even though מעשר מעשר. Therefore if it is a ספק (like in our case) we are lenient.

 $^{^{5}}$ אסור מן התורה is אסור מן why is it different than the case of תרומה לזר.

⁶ We may buy produce from an ע"ה and need not worry that it may be הדש ; it is surely ישן.

חוספות offers an alternate explanation:

- ורבנו שמשון בן אברהם פירש דקאי אשביעית

And the שביעית explained that אדש וישן is referring to שביעית; it was the אביעית year – אביעית ואסור הביעור 8 - וקאמר שלי חדש וגדל בשביעית ואסור להשהותו אחר הביעור

And when he said my produce is הדש, he meant. It grew on שביעית and therefore it is prohibited to keep it after the time of ביעור

ושל חבירי ישן וגדל בשנה שעברה -

And my friend's produce is ישן and it grew in the past (sixth) year and is permitted. אביעית supports the view that שביעית can be referencing שביעית -

ואשכחן דקרי לשביעית חדש דתנן במסכת שביעית (פרק ז׳ משנה ז׳) -

For we find that ישן is called שביעית and pre שביעית is referred to as ישן, for we learnt in a מסכת שביעית ישביעית -

ורד חדש שכבשו בשמן ישן ילקט את הורד -

A 'new' rose (that grew in שביעית) which was preserved in 'old' oil (oil which was harvested before שמן); he should gather and remove the זרד from the מון and eat the זרן before the זמן הביעור and the שמן can remain. In any event we see that we can refer to מבירות שביעית and the פירות שביעית פירות היתר שביעית

תוספות responds to an anticipated question:9

וכי משני בדמאי הקילו בשביעית לא חש לתרץ -

And when אביי answered, 'they were lenient by 'דמאי', he was not concerned to answer the contradiction from שביעית -

דפשיטא ליה להש"ס דרבי יהודה מיקל בשביעית

For it was obvious to the גמרא ד''י is lenient regarding הייש and is not שביעית and is not שביעית by שביעית שביעית by שביעית שביעית by שביעית שביעית by שביעית שביעית שביעית שביעית by שביעית שביעית

משום דבאתריה דרבי יהודה חמירא להו שביעית כדאמר בהניזקין (גיטין נד,א) באתריה דרבי יהודה חמירא להו שביעית שביעית since in the place where גמרא שביעית was very strict as the גמרא states in תברי ישן therefore we can assume indeed that he is telling the truth that חברי ישן.

תוספות disagrees with this פירוש, as well:

_

The w"wa and others a

⁷ The רש"ש and others amend this to read (רשב"ם מאיר) רשב"ם.

 $^{^{8}}$ ביעור is the term used to indicate the time when פירות שביעית may not be kept (at home). This is when this type of food is no longer found out in the field for the animals to eat. The expression is כלה לחיה מן השדה כלה לבהמך מן הבית.

 $^{^9}$ אביי only answered the contradiction from אביי, but not from שביעית (where ר"י is not הייש לגומלים.

¹⁰ The מרא מבת השר that ר"י maintains that if one plants שבת on שבת, he must uproot it (after שבת, he cause we are מוזר שוגג אטו מזיד אטו מזיד, however if one plants מרא , it can remain and we are not גוזר שוגג אטו מזיד is because in his area they were very strict regarding ר"י is because in his area they were very strict regarding שביעית, therefore a גזירה is not necessary. Similarly here too since they are strict regarding שביעית we believe him that ישן and we are not הייש לגומלין.

ואין נראה לרבינו תם דסתם עמי הארץ לא נחשדו אשביעית -

And the ב"ה disagrees with this 'פ, because generally are not suspect regarding שביעית, so it is not even necessary that one חמר should testify on the other that his produce is not שביעית (and the הכמים cannot say אינו נאמן) -

דתנן בפרק עד כמה (בכורות ל,א ושם) החשוד על המעשר אינו חשוד על השביעית -For we learnt in a משנה in פרק עד כמה, 'one who is suspect regarding (שני) is not suspect regarding שביעית -

החשוד על השביעית אינו חשוד על המעשר -

One who is suspect regarding שביעית is not suspect regarding (מעשר (שני - $-^{11}$ אלמא דסתמא אינן חשודין בשביעית

It is evident that generally people (even שביעית) are not suspect regarding שביעית –

תוספות responds to an anticipated question: 12

ומעשר דקתני היינו מעשר שני דאמעשר ראשון חשודין הם ¹³ And the מעשר which the משנה mentions (אינו חשוד על המעשר) is referring to מעשר ראשון only (which is bought to ירושלים), ¹⁴ for the מעשר are מעשר only (which is bought to מעשר אשון (which is given away to the לויים [or כהנים –

תוספות anticipates a difficulty:

והא דתנן במסכת דמאי (פרק ג׳ משנה ד׳) ומייתי לה בהניזקין (גיטין סא,א) -And regarding this which the משנה teaches in מס' דמאי and is brought down in - פרק הגיזקין

המוליך חיטין לטוחן כותי או לטוחן עם הארץ -

'One who brings wheat to בותי miller or to a miller who is an כיהי - $^{-15}$ אינו חושש לא משום מעשר ולא משום שביעית

He need not be concerned neither for מעשר not for שביעית, this concludes the משנה -דמשמע דחשודים על השביעית -

This seemingly indicates that שביעית for שביעית; otherwise why even

 $^{^{11}}$ If we would assume that ע"ה is סתם ע"ה the משנה should have said that ע"ה are not חשוד על המעשר .In addition the רישא states that even one who is חשוד על המעשרות is not השביעית; indicating that an מ"ה (who is not חשוד על המעשרות (see following footnote # 14) is (certainly) not חשוד על השביעית.

 $^{^{12}}$ תוספות just proved that ע"ה are not חשוד על השביעית since the משנה says משנית שוד על המעשר אינו חשוד על השביעית. By the same token we can also prove that משנה since that same משנה states משנה states משנה states משנה החשוד על השביעית אינו חשוד על המעשר; but we know that ע"ה are חשוד על המעשר, that is the reason that we are מעשר דמאי.

¹³ They are suspect of not tithing מעשר ראשון [and also מעשר שני (see רש"ש)].

¹⁴ Seemingly this means that if an ע"ה sells you food outside ירושלים there is no concern that perhaps this is מעשר שני which must be eaten in ירושלים, rather one may eat it anywhere. See 'Thinking it over' # 1.

¹⁵ There is no need to be concerned that perhaps the ע"ה or the כותי substituted his own flour or wheat that was ס שביעית (was not tithed), in place of the wheat the ישראל brought him to grind.

mention it; there can be no concern at all if they are not חשוד על השביעית –

replies:

איכא למימר דמשום כותי נקט שביעית -

We can say that he mentions the concern of שביעית on account of the כותי, who is even less observant that the ע"ה and is חשור (not only on מעשר like the מעשר but) even on שביעית (which the ע"ה is not חשור) –

חוספות offers an alternate answer:

אי נמי בודאי חשוד איירי

Or you may also say that the משנה there is discussing an ע"ה who is certainly suspect (we know in the past that he violated the שביעית prohibitions), but nevertheless we are still not concerned that he substituted his שביעית חיטין –

תוספות brings another case which we also have to interpret that it is discussing a ודאי חשוד:

רכן ההיא דמייתי בפרק קמא דחולין (דף ו,א ושם) הנותן לשכנתו עיסה לאפות וקדירה לבשל - And similarly that case which is mentioned in the first מסכת חולין; 'one who gives to his neighbor dough to bake or a pot of food to cook -

אינו חושש לשאור ותבלין שבה לא משום מעשר ולא משום שביעית He need not be concerned for the sourdough or spices, which the neighbor may add to the dough or the pot, neither that it is מעשר not that it is משביעי, for we assume that the neighbor will not exchange it with his own תבלין or תבלין. This indicates that if the neighbor would use his own שביעית, however שביעית, however תוספות מדיש are not תשוד על השביעית. We will therefore have to answer here as well that we are

תוספות rejected the פי' רשב"א that וישן is referring to שביעית, since ע"ה are not חשוד על השביעית.

תוספות continues to disprove the י"מ and the רשב"א:

discussing a neighbor who is a ודאי חשוד.

ועוד קשה לרבינו תם דאי באיסור חדש או שביעית מיירי

And the ישן וחדש has an additional difficulty, for if ישן וחדש is relating to the איסור of מדש (as the שביעית (as the "שביעית maintain) חדש (as the המר maintains), the חדש who is testifying -

 $^{-16}$ הוה ליה למימר של חברי אינו חדש כדקאמר אינו מתוקן

Should have said mine is הדש (and therefore prohibited [either because of הדש or or משביעית) and my friend's produce is not הדש (but he need not say ישן), just as he said אינו מתוקן -

4

¹⁶ In the statement regarding מתוקן he says מתוקן and the negative אינו מתוקן, similarly here too by שדישיח or he should say the positive אינו חדש and the negative שביעית.

חוספות has an additional question:

ר"י במסכת דמאי (פּרק ג''') - אונד הקשה רבינו תם דלעיל דההיא משנה דחמרין תנן במסכת דמאי (פּרק ג''') - And furthermore asks the ר"ת that prior to that משנה (which the גמרא cites here) there is a מסכת דמאי ווי משנה -

הנכנס לעיר ואינו מכיר אדם שם ואמר מי כאן נאמן מי כאן מעשר -One who enters into a city and does not know anyone there and he asked; 'who here is trustworthy, who here tithes'?

ראמר לו אחד אני איני ¹⁸ נאמן איש פלוני נאמן הלך ולקח הימנו - And someone said to him, 'I am not נאמן, however that person is נאמן', and he went and bought from him produce -

אמר ליה מי כאן מוכר ישן אמר ליה מי ששלחך אצלי -The buyer said to this נאמן (the seller), 'who here sells יישן', the seller answered him, 'the one who sent you to me' (the one who initially said, 'I am not משנה), the משנה כסחכועdes -

אף על פי שהן כגומלין זה את זה⁹¹ הרי אלו נאמנים -Even though it appears that they are in collusion, nevertheless they are believed. This concludes the citation from the משנה asks -

- ואי ישן היינו דלית ביה איסור חדש או שביעית היאך קונה ממי ששלחו אצלו means that it does not contain שביעית or שביעית, how can he buy it from the sender -

- ²⁰והלא הוא בעצמו אומר שאינו נאמן

When the sender said on himself that he is not ²¹ –

מוספות asks an additional question.

- ישן מכלל שמה שקנה ממנו כבר היה חדש או שביעית - 'And furthermore since he asked this seller, 'who sells ישן' this indicates that what he already purchased from him was שביעית of or after this purchase he

 $^{^{17}}$ It is actually in פ"ד.

¹⁸ In the משניות the משניות is; אני, אינו נאמן איני, meaning if he said 'I am נאמן' the rule is that he is not נאמן. See footnote # 20.

¹⁹ The first one said the he is not מעשר no מעשר, but the second one is. The second one said he does not sell שי but the first one sells ישן. Obviously these two are in collusion they refer to each other regarding מעשר respectively.

²⁰ See footnote # 18. According to the גירסא in the משנה, there is no difficulty, for he never said איני נאמן, on the contrary he said 'I am גירסא'.

²¹ However if ישן merely means a better quality (as 'תוס' will soon say), then it is understood; since it has nothing to do with איסורים. The second person told him that he can buy ישן from the first person (and he will have to verify whether it is שביעית no טבל and act accordingly [to be מעשר or to eat לפני זמן הביעור]).

²² The buyer bought from the second one מעושר; however this was not sufficient for he is looking for ישן (not מדש and not אביעית); however he only went to the second one because he is נאמן, so obviously he sold him ישן and not שביעית, what else does he want?! See 'Thinking it over' # 2.

asks now where can I get ישן), but this cannot be that he bought - חדש או שביעית -

והלא לא הלך אצלו אלא לפי שהוא נאמן -

For he only went to this seller **because he was גאמן,** but if he sold him הדש ושביעית he is not a נאמן.

חוספת offers an acceptable explanation:

רפירש הקונטרס בינו תם עיקר דלהשביח קאמר - ופירש הקונטרס נראה לרבינו תם עיקר דלהשביח אחd it is the view of the רש"י's explanation is the correct one, that his intention of saying וחבירי ישן was to praise the produce of his friend that it is of a good quality (but it has nothing to do with איסור והיתר) –

תוספות responds to an anticipated difficulty:²⁴

ולרבותא דרבי יהודה נקטיה דאף על פי שמגרע את שלו ומשביח את של חבירו - And שלי חדש וחברי ישן was mentioned to show the novelty of s'ייי position, that even though he is degrading his own produce and praising his friend's produce - ומיחזי טפי כגומלין 25 אפילו הכי נאמנין -

And it appears even more as if they are in collusion, nevertheless they are believed regarding מתוקן, for ר"י maintains לא חיישינן לגומלין even in such a case –

asks: תוספות

ואם תאמר אם כן מאי קשה ליה דרבנן אדרבנן -

And if you will say; if indeed this is so (that there is a greater גומלין in the case of שלי חדש וחברי של what is the contradiction from the אני כהן (of אני כהן (חייש לגומלין) - (חייש לגומלין) - (חייש לגומלין) -

דלמא הכא הוא דחיישינן לגומלין דדומה שהן גומלין כדפירשית²⁶ -

Perhaps it is only here (by שלי חדש) where the חייש לגומלין as רבנן because it is very likely that they are גומלין as I just explained!

מוספות answers:

_

 $^{^{23}}$ See ישן ד"ה רש"י that מן מוב מן דסתם ישן.

 $^{^{24}}$ If מרא is merely referring to the quality of the produce why does the ממרא mention it; it seemingly has no relevance להלכה.

 $^{^{25}}$ It is extremely unusual for a person to degrade the quality (שלי חדש) of his own produce and praise his competitors (ושל חברי ישן); the only plausible explanation is that they both have an ulterior motive; they each deprecate their own produce (both regarding its quality [שלי חדש] as well as its permissiveness [אינו מתוקן) in alternate cities in order that in one city one of them will be able to sell his wares and the other will sell them in the following city.

²⁶ See footnote # 25. In the case of אני כהן וחברי כהן, neither is defaming himself therefore the אני מהן is small. However here where one is deprecating himself, it causes one to wonder, why he is doing it, and the obvious answer is on account of הייש לגומלין. Therefore by הייש לגומלין but by שלי חדש שלי חדש שלי חדש שלי הדש של הדש שלי הדש שלי הדש של הדש

ייש לומר דאי לאו דחיישינן לגומלים בעלמא משום הכי לא הוו חיישינן 27 טפי: And one can say; that if the רבנן are not חייש לגומלים generally (in a case of אני generally (בהן שלי חדש שלי חדש שלי חדש would not be more concerned for גומלים.

SUMMARY

The terms חדש וישן refer to the physical quality of the produce (but not regarding the איסורים of שביעית or שביעית.

THINKING IT OVER

חנספות ע"ה איינו מעשר ע"ה מעשר מעשר האשון מעשר האשון מעשר מעשר שני but not for מעשר ע"ה. 28 It is evident from elsewhere what the ע"ה were not separating מע"ב as well. The explanation of תוספות here is that the ע"ה are not careful to tithe מע"ר ומע"ש; however they will not eat or sell מע"ב (מע"ר שלא ניטלה תרומתו מע"ש (מע"ש מאטר האשון מע"ר מעשר מאטר מע"ר מעשר מאטר מע"ר ומע"ש also that they are not טבל from which מע"ר ומע"ש was not separated but they are not מאכיל be מאכיל bo others actual מע"ר ומע"ש מע"ר ומע"ש to others actual מאכיל אודים שוודים מאכיל שוודים מאכיל אודים מאכיל שוודים אודים מאכיל שוודים אודים מאכיל שוודים אודים מאכיל שוודים מעשר מאכיל שוודים מאכיל שווד

2. חוספות asks if איסור הדש refers to איסור חדש how can we understand the משנה where the buyer asks again who sells ישן, for seemingly the buyer trusted the second man, so certainly he is not selling him שביעית סדש. Seemingly we can say he trusted the second person only regarding מעשר and he was not concerned either regarding שביעית because he would eat it later after the עומר (and be מתקן and he wants to buy ישן (and be מתקן it) in order to eat it either immediately (before the עומר מוספות משבנות). What is חוספות?

 30 See פרדס אות מב.

²⁷ Indeed there is a difference in the level of suspicion whether they say שלי הדש or שלי חדש ', however the difference is not that great that there should be a difference in law, that in one case (אני כהן) we are not אומיש לגומלין (in all cases) we are not changing the הייש לגומלין we just are informing that s'יים position that א לגומלין is true even in the case of שלי הדש שלי הדש between the two cases.

²⁸ See footnotes # 14 & 15.

²⁹ See סוטה מח_יא.

³¹ See footnote # 22.

 $^{^{32}}$ See כסא שלמה.